

ΕΤΟΣ 67ον

11 Αυγούστου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 32 (3454)

Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Τελειώνοντας την αρχιερατική του προσευχή ο Χριστός, την οποία άπνύθιεν προς τόν Πατέρα του άμέσως μετά τόν Μυστικό Δείπνο, εΐπε τά λόγια: «Πατέρα μου άγιε, προσεύχομαι όχι μόνο για τους μαθητές μου αλλά και για εκείνους πού με τό κήρυγμα τών μαθητών μου θά πιστέψουν σέ μένα, ώστε όλοι νά εΐναι ένα. Όπως έσύ, Πατέρα, εΐσαι ένωμένος με μένα, κι έγώ με σένα, έτσι κι αυτοί νά εΐναι ένωμένοι με έμας» (Ίωάν. 17,21). Τρεις φορές έπαναλαμβάνει αυτή τή φράση ο Χριστός στήν αρχιερατική προσευχή του: «Ίνα ὡσιν έν», δηλαδή νά εΐναι ένα, όλοι όσοι πιστέψουν σέ μένα.

«Έν τῇ αὐτῇ γνώμῃ»

Μετά από αυτά, πῶς νά μήν ἦταν πρωταρχική άγωνία και τοῦ άποστόλου Παύλου ἡ ένότητα τών πιστῶν στίς έκκλησίες πού στήριζε; Έτσι, όταν πληροφορήθηκε ότι στήν έκκλησία τῆς Κορίνθου εΐχαν προκληθεΐ «σχίσματα», άφιέρωσε σχεδόν τό ένα τέταρτο τῆς πρώτης σ' αυτούς έπιστολῆς του, προσπαθώντας νά θεραπεύσει αυτή τή μεγάλη πληγή. Έπρόκειτο για «σχίσματα» όχι με τή μεταγενέστερη έκκλησιολογική έννοια· ούτε τους χώριζαν δογματικές διαφορές αλλά ἦταν ομάδες προσκολλημένες σέ κάποιους προεστῶτες τῆς χριστιανικῆς κοινότητας. Ἡ κάθε ομάδα θεωροῦσε τόν δικό της ἡγέτη ὡς αὐθεντικότερο, άνώτερο και περισσότερο χαρισματοῦχο από τους άλλους. Ἡ κατάσταση εΐχε προσλάβει επικίνδυνες διαστάσεις, διότι κατέλιε τήν ένότητα τῆς Έκκλησίας.

Δικαιολογημένα, λοιπόν, ο πόνος τοῦ θεμελιωτῆ τῆς χριστιανικῆς έκκλησιολογίας άποστόλου Παύλου εΐναι μεγάλος και θά τόν έκφράσει με τρόπο ποιμαντικό. Αρχίζει σέ ἥπιο ὕφος με τό «παρακαλῶ». Μάλιστα, σάν νά μήν άρκοῦσε ο ἴδιος μόνος του, τους παρακαλεΐ «διά τοῦ ονόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Και ο ιερός Χρυσόστομος επιθυμεΐ νά ανεβάσει τους τόνους και βά-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α΄ Κορ. α΄ 10-17)

Ἐνότης ἐν Χριστῷ

Ἀδελφοί, παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρημένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἐριδες ἐν ὑμῖν εἰσὶ· λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. Μεμέρισται ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; Ἡ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάιον, ἵνα μὴ τις εἶπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

Ζεῖ στο στόμα τοῦ Ἀποστόλου τὰ λόγια: «Τὸν Χριστὸν λαμβάνω σύμμαχον, καὶ βοηθὸν αὐτοῦ τὸ ὄνομα τὸ ἡδικημένον καὶ ὕβρισμένον». Ἀδικία καὶ ὕβρις κατὰ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ διάσπαση τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας του.

Γι' αὐτό, ἐπαναλαμβάνοντας τρεῖς φορές τὸν προσδιορισμὸ «τό αὐτό», τοὺς ὑποδεικνύει τῇ θεραπείᾳ συνιστώντας τοὺς νὰ ἔχουν ταυτότητα ὁμολογίας τῆς πίστεως, ταυτότητα φρονήματος καὶ ταυτότητα ἐσωτερικῆς διάθεσης, δηλαδὴ ἀγάπην. Καὶ θέλοντας νὰ τοὺς βοηθήσει νὰ καταλάβουν τίς βέβηλες διαστάσεις τῆς διάσπασής τους, «διαλέγεται αὐτοῖς πληκτικώτερον», κατὰ τὸν ἅγιον Θεοφύλακτο· τοὺς ἐπιπλήττει ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ εἰδωλοποίηση προσώπων «μερίζει» τὸ ἴδιο τὸ Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Καί εἶναι τραγικὸ ὅτι μερικοὶ ἐξέπιπταν σὲ «εἰδωλοποίηση» ἀκόμη καὶ τοῦ Χριστοῦ, βάζοντας «ἐν ἴσῃ τάξει τὸν δεσπότην μετὰ τῶν δούλων», μὲ τὸ νὰ τὸν οἰκαιοποιοῦνται σάν ἀποκλειστικά δικό τους «ὀμαδάρχη»· ἦταν σάν νὰ ἔλεγαν: «ἐμεῖς δὲν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ διδασκάλου καὶ ἀποστόλου, ἀλλὰ ἀνήκουμε κατευθείαν στὸν Χριστό καὶ μόνο ἀπὸ Αὐτὸν δεχόμεστε καθοδήγηση».

Ὁ μεγαλύτερος ὀλεθρος

Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ὁ Ἀπόστολος, μὴ βρίσκοντας ἄλλο τρόπο νὰ ἐκφράσει τὴν πικρία του, ξεσπάει μὲ τὴν ἐρώτησι: «Καταμήθηκε λοιπὸν ὁ Χριστός; Ἀπευθύνομαι σὲ ὅσους ἴδεν, ἐμεῖς εἴμαστε τοῦ Παύλου, καὶ τοὺς ἐρωτῶ: Μήπως ὁ Παῦλος σταυρώθηκε γιὰ τὴ σωτηρία σας; Ἡ μήπως βαπτισθήκατε σὲ ὄνομα τοῦ Παύλου, ὥστε νὰ ἀνήκετε πλεον σ' αὐτόν;». Αὐτὴ ἡ «ἐκκρηξι» ἐκπλήσσει ἀκόμη καὶ τὸν Χρυσορρήμονα: «Βλέπεις θυμὸν;» ἰεὶ. «Βλέπεις ἐπιπληξη; Βλέπεις λόγια γεμάτα ἀγανάκτηση;». Πρόκειται γιὰ δικαιολογημένη ἀγανάκτηση, ἀφοῦ τελικὰ «τὸ ὀλεθριώτερον πάντων» εἶναι ἡ διάσπαση τῆς Ἐκκλησίας.

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί, εἰς τό ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νά λέγετε ὅλοι τό ἴδιο καί νά μή υπάρχουν διαιρέσεις μεταξύ σας, ἀλλά νά εἴσθε ἐνωμένοι μέ τό ἴδιο πνεῦμα καί τήν ἴδια γνώμη. Διότι ἐπληροφορήθηκα γιά σᾶς, ἀδελφοί μου, ἀπό τούς ἀνθρώπους τῆς Χλόης, ὅτι υπάρχουν ἐριδες μεταξύ σας. Ἐνωῶ τοῦτο: καθένas ἀπό σᾶς λέγει, “Ἐγώ εἶμαι τοῦ Παύλου”, “Ἐγώ τοῦ Ἀπολλῶ”, “Ἐγώ τοῦ Κηφᾶ”, “Ἐγώ τοῦ Χριστοῦ”. Μήπως ἔχει μοιρασθῆ ὁ Χριστός; Μήπως ὁ Παῦλος ἐσταυρώθηκε γιά σᾶς; Ἦ μήπως ἐβαπτισθήκατε εἰς τό ὄνομα τοῦ Παύλου; Εὐχαριστῶ τόν Θεόν πού δέν ἐβάπτισα κανένα ἀπό σᾶς παρά τόν Κρίσπον καί τόν Γάϊον, διά νά μή μπορῆ νά πῆ κανείς ὅτι ἐβαπτισθήκατε εἰς τό δικό μου ὄνομα. Ἐβάπτισα ἐπίσης καί τήν οἰκογένειαν τοῦ Στεφανᾶ. Ἐκτός ἀπ’ αὐτούς δέν γνωρίζω ἐάν ἐβάπτισα κανένα ἄλλον. Ὁ Χριστός δέν μέ ἔστειλε νά βαπτίζω, ἀλλά νά κηρύττω τό εὐαγγέλιον, ὄχι μέ σοφίαν ρητορικῆν, διά νά μή χάσῃ τήν δύναμίν του ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Χριστοῦ.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Ἀναφέρεται ὁ Ἀπόστολος στό βάπτισμα, διότι ἀποτελοῦσε αἰτία ὁμαδοποίησης γύρω ἀπό τόν βαπτίζοντα. Γι’ αὐτό καί τούς ἴσχει, κατά τόν Μέγα Φώτιο: «Εὐχαριστῶ τόν Θεό, διότι ἔχοντας βαπτίσει ἐλάχιστους δέν ἔδωσα σέ κάποιους ἀφορμή νά ἴενε: Βάπτισε πολλοὺς γιά νά συγκεντρώσει γύρω του χορό μαθητῶν καί ἔτσι νά ἀποκτήσει ὄνομα διδασκάλου». Τό βάπτισμα, βέβαια, εἶναι μέγα μυστήριον· ὅμως δέν τό κάνει «μέγα» ὁ βαπτίζων ἀλλῆ ὁ Χριστός. Ἐξάλλου, τό βάπτισμα εἶναι ἔργο «ιερέως μόνον· τό δέ κήρυγμα, ἀνδρός γενναίου καί φερεπόνου καί ἐτοίμου πρὸς θάνατον», θά πεῖ ὁ Ζιγαβηνός «φωτογραφίζοντας» τόν Παῦλον. Θέλει πολὺ κόπο νά μεταπέσει ὁ κηρύττων τόν μή πιστευόντα, νά διώξει τήν πλάνη καί μετά νά φυτέψει μέσα στήν ψυχὴ τήν ἀλήθεια.

Ἐνωτικὴ χρῆση τῶν χαρισμάτων

Καί βεβαίως τά κύρια ἐφόδια τοῦ κηρύττοντος δέν εἶναι οὔτε τά πτυχία πανεπιστημίου οὔτε ἡ εὐγλωττία τοῦ Δημοσθένη. « Ἐάν ὁ Παῦλος ἦταν πιό μορφωμένος ἀπό τόν Πλάτωνα», ἴσχει ὁ Χρυσόστομος, «τότε θά ἔλεγαν ὅτι τό κήρυγμά του, δηλαδή ἡ μωρία τοῦ Σταυροῦ, κέρδιζε τούς ἀνθρώπους ὄχι ἐξαιτίας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἀλλῆ ἐξαιτίας τῆς εὐγλωττίας του». Αὐτά ὅμως τά ἴσχει ἓνας πολὺ σπουδαγμένος πατήρ τῆς ἐκκλησίας γιά κάποιον ἐπίσης πολὺ πεπαιδευμένο Ἀπόστολο. Ἐπομένως, δέν πρέπει νά φθάσουμε καί στό ἄλλο ἄκρο, ὑποστηρίζοντας ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ὁμολογία τῶν «ἀπλῶν ἀνθρώπων». Ὁ κορυφαῖος σύγχρονος θεολόγος π. Γεώργιος Φλορόφσκι θά διαμαρτυρηθεῖ ἔντονα λέγοντας: «Τό ὅτι ἡ πίστη τῆς ἀγράμματης γερόντισσας θεω-

11 Αυγούστου 2019: ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Εὐπλου διακόνου († 304). Νήφωνος Κωνσταντινουπόλεως († 1502).

Ἀνάμνησις θαύματος τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος ἐν Κερκύρα (1716).

Ἦχος: βαρύς – Ἐωθινόν: Η΄ – Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. α΄ 10-17 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. ιδ΄ 14-22.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 18 Αὐγούστου, Θ΄ Μαθαίου.

Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. γ΄ 9-17 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. ιδ΄ 22-34.

ρεῖται πρότυπο ὀρθόδοξης εὐσέβειας ἀποτελεῖ τήν πιό ἐπικίνδυνα μορφή σκοταδισμού, πού μετατρέπει τήν Ὄρθοδοξία σέ κάποιο εἶδος ἠθικολογίας». Ἐξάλλου καί ὁ ἅγιος Κοσμάς δέν εἶπε μόνο ὅτι «τό κακό θά ἔλθῃ ἀπό τοὺς σπουδαγμένους», ἀλλὰ εἶπε καί ὅτι «ἡ πίστη μας δέν ἐστερεώθη ἀπό ἀμαθεῖς ἁγίους, ἀλλὰ ἀπό σοφοὺς καί πεπαιδευμένους, οἱ ὁποῖοι καί τὰς ἁγίας Γραφάς ἀκριβῶς μᾶς ἐξηγήσαν καί διὰ θεοπνευστῶν λόγων ἀρκοῦντως μᾶς ἐφώτισαν...».

Τό μήνυμα τοῦ ὄντως σοφοῦ –καί κατὰ Θεόν καί κατὰ κόσμον– Παύλου εἶναι ὅτι ὁ ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου πρέπει τὰ ὅποια χαρίσματα καί ἐγκόσμια ἐφόδιά του νά τὰ χρησιμοποιεῖ πρὸς δόξαν Θεοῦ, καί ὄχι τοῦ ἑαυτοῦ του, καί νά τὰ θέτῃ στή διακονία τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀρχιμ. Β. Λ.

Ἀπό τίς ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΣΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα

Ἦ Παρθένε, Σύ πού εἶσαι κάθε ἀγαθό, κάθε τι πού ξέρουμε σ' αὐτή τῆ ζωῆ κι ὅ,τι θά μάθουμε, ὅταν ἀφήσουμε τόν κόσμο!

Ἦ Σύ, πού ἀρχίζοντας ἀπό τόν ἑαυτό σου ὀδήγησες καί τοὺς ἄλλους πρὸς τή μακαριότητα καί τήν ἀγιοσύνη!

Ἦ Σωτηρία τῶν ἀνθρώπων καί φῶς τοῦ κόσμου καί ὁδός πού ὀδηγεῖ στόν Σωτήρα καί θύρα καί ζωή.

Ἦ Σύ, πού εἶσαι ἀξία νά ὀνομάζεσαι μέ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα μέ τὰ ὅποια προσφωνήθηκε γιά τή σωτηρία πού μᾶς χάρισε ὁ Σωτήρας.

(Ἀπό τό βιβλίο: Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα
Ἡ Θεομήτωρ – Τρεῖς θεομητορικές ὁμιλίες)

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωσις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διαγέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr
